

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЗДОРОВ'Я ТА ПАЛІННЯ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕННЯ)

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В статті подані результати дослідження направлені на вирішення питань впливу паління на свідомість людини, його негативні наслідки. Запропоновано рекомендації що до вирішення проблеми. Врахована думка студентів.

Ключові слова: паління, дослідження, свідомість, проблема, соціологія.

Abstract

The article presents the results of the study aim at addressing the impact of smoking on human intelligence, its negative sequences. The commendations are offered to resolve the issue. Considered the opinion of students.

Keywords: smoking, research, mindfulness, problem, sociology.

Вступ

Тютюн є другим за значенням фактором смертності у світі. Від викликаних тютюном хвороб у світі помирає кожна десята доросла людина (близько 5 млн. осіб щороку). Якщо нинішні тенденції поширеності тютюнокуріння збережуться, у 2030 р. такі хвороби щорічно спричинять 8 млн. смертей. Якщо не вжити негайних заходів, тютюн вб'є 1 млрд. людей протягом цього сторіччя. Тютюн є четвертим за наслідками фактором ризику у світі [1].

Сутність досліджуваної проблеми

Економічні наслідки споживання тютюну також різко негативні. Крім високих витрат системи охорони здоров'я на лікування викликаних тютюном хвороб, тютюн вбиває багато людей працездатного віку, позбавляючи сім'ї годувальників, а країни – здорової робочої сили [1].

Актуальність проблеми

Проблема підліткового куріння стає рік у рік дедалі гострішою. Встановили, що люди, що почали палити до 15-річного віку, вмирають від раку легенів в 5 разів частіше, ніж ті, які почали палити після 25 років. Смертельна доза нікотину для дорослого - пачка, викурена відразу. Крім нікотину в сигаретах міститься дуже багато отруйних речовин, згубних для організму дитини.

У першу чергу страждають органи дихання. 98% смертей від раку гортані, 96% смертей від раку легенів, 75% смертей від хронічного бронхіту та емфіземи легенів обумовлені курінням. Тютюновий дим містить більше 4000 хімічних сполук, більше сорока, з яких, викликають рак, а також кілька сотень отрут, включаючи нікотин, ціанід, миш'як, формальдегід, вуглекислий газ, окис вуглецю, синильну кислоту і т.д. У сигаретному димі присутні радіоактивні речовини: полоній, свинець, вісмут. Пачка сигарет на день - це близько 500 рентген опромінення за рік [2].

Дану проблему вивчають:

Соціологія культури — галузева соціологічна теорія, об'єктом вивчення якої є закономірності функціонування і розвитку культури в суспільстві, а також складання, засвоєння, збереження і подальша передача культурних норм, ідей, цінностей, зразків поведінки, уявлень, які виступають в якості регуляторів відносин між людьми, а також взаємини суспільства і природи [3].

Соціологія виховання — формування особистості як конкретного носія соціальності з визначеними світоглядними, моральними, естетичними установками і життєвими устремліннями в результаті виховання як цілеспрямованої діяльності суспільства. [4].

Соціологія медицини - розділ соціології, що вивчає взаємодію здоров'я із суспільством [5].

В наш час палять 51 % чоловіків працездатного віку: 40% в міській і 60% – в сільській місцевості. За 20-річний період поширеність паління серед міських жінок працездатного віку зросла від 5 до 20%.

За дослідженнями вчених, тютюновий дим – дуже отруйна речовина, яка містить у собі крім нікотину, близько 1000 особливо отруйних твердих і газоподібних речовин. Окрім негативного впливу на нервову систему і мозок, серцево-судинну і дихальну системи, тютюнопаління збільшує ризик захворювання злоякісними новоутвореннями. Особливо небезпечним є так зване «пасивне куріння» [6].

Пасивне паління, або тютюновий дим в атмосфері – мимовільне вдихання вторинного тютюнового диму, який курець видихає під час куріння [7].

Дослідження ESPAD:

У 2019 р. опитано 99,647 учнів у 35 країнах.

- Більшість ніколи не курили звичайні сигарети (58%);
- Різниця між статями зменшилася з часом;
- Кожен п'ятий (20%) зазначив, що нині є курцем;
- Високий рівень поширеності використання електронних сигарет як протягом життя (40%), так і сьогодні (14%);
- Враховуючи тютюнокуріння та використання електронних сигарет. їх поширеність зростає до 53% протягом життя та до 26% сьогодні;
- Більше ніж кожен шостий учасник опитування ESPAD курив сигарети у віці 13 років або менше [8].

Дослідження Слободянюка А. В та ін:

Об'єктом даного соціологічного дослідження є студенти ВНТУ, факультету МІБ, групи П-176, МР-176, Е-176, Мо1-176, Мо2-176, Мо3-176. Об'єкт складається з 51 особи, з яких 21 чоловічої статі та 30 – жіночої, віком від 17 до 19 років. Предметом соціологічного дослідження є ставлення студентів до тютюнопаління. Аналізуючи таблицю за віковими ознаками, на питання «Чи палите ви?», спостерігаємо що із 17-річної молоді палить 4 особи а не палить 11 осіб, із 18-річної молоді палять 6 осіб але і не палять також 6 осіб, із 19-річної молоді 2 особи палить та 1 особа не палить. Бачимо що молодь віком від 17-19р. із 30 опитаних осіб всього 12 осіб палить а 18 – ні.[9]

Визначення проблемної ситуації:

Отже, існує проблемна ситуація, що паління є багатогранною проблемою, яка має медичний, соціальний, психологічний та економічний аспекти. Тютюнопаління дотепер залишається найпоширенішою шкідливою звичкою, що негативно впливає на організм людини. І тому потрібно звернути увагу на цю проблему і почати вирішувати її.

Об'єктом даного соціологічного дослідження є студентська молодь ФМІБ ВНТУ. Об'єкт складається з 138 осіб, з яких 63 жіночої статі та 75 — чоловічої, віком від 17 до 21 року.

Предметом соціологічного дослідження є ставлення студентів ФМІБ до тютюнопаління.

Метою даного соціологічного дослідження це з'ясувати, як ставляться студенти ФМІБ до тютюнопаління.

Результати дослідження

В ході даного соціологічного дослідження було опитано 40 осіб. Серед них 16 осіб (40%) - представники чоловічої статі і 24 (60%) - представниці жіночої статі. Віком 17 років - 20 осіб (50%), 18 років - 17 осіб (42,5%), 19 років – 1 особа (2,5%), 20 років - 1 особа (2,5%), 21 рік – 1 особа (2,5%).

В ході даного соціологічного дослідження були отримані такі результати:

На питання «Наскільки Ви вважаєте проблему паління актуальною в світі?» переважна більшість опитаних (27 чоловік - 67,5%) відповіли «актуальна, проте займає не перше місце», (9 чоловік - 22,5%) відповіли «найбільш актуальна на даний момент», (3 - 7,5%) відповіли «важко сказати актуальна чи ні», і лише 1 (2,5%) - «актуальна, але майже непомітна на фоні інших питань». В середньому за п'ятибальною шкалою актуальність проблеми сягає - 1,9. Дослідження показало, що актуальність даної теми в світі для переважної більшості є загалом актуальною.

На питання «Наскільки проблеми паління актуальні для Вас особисто на даний момент?» (11 чоловік - 27,5%) відповіли «не актуальна взагалі», (10 чоловік - 25%) відповіли «важко сказати актуальна чи ні» та «актуальна, але майже непомітна на фоні інших питань», (5 - 12,5%) відповіли «актуальна, проте займає не перше місце», і лише 4 (10%) - «найбільш актуальна на даний момент».

- [D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D1%81%D1%83%D1%81%D0%BF%D1%96%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0](#)
5. Вільна енциклопедія «Studfiles» / Вінницький національний медичний університет ім М.І Пирогова // «Соціологія медицини» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://studfile.net/preview/5835494/page:4/>
 6. Львівська міська рада. Чим небезпечне тютюнопаління для здоров`я і життя людини [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://city-adm.lviv.ua/news/science-and-health/medicine/233867-chym-nebezpechne-tiutiunopalinnia-dlia-zdorovia-i-zhyttia-liudyny>
 7. Вільна енциклопедія «Вікіпедія» / «Пасивне куріння» [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B5_%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F
 8. Сабріна Молінаро. Міжнародний координатор проекту ESPAD / «Ключові результати хвилі 2019» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.uisr.org.ua/img/upload/files/ESPAD_2019_International_Report_Launch_UA.pdf
 9. Дівак В.В., Слободянюк А.В. Проблеми тютюнопаління у молодіжному середовищі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/20254/4616.pdf?sequence=3>
 10. ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ`Я ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ. Рекомендації з профілактики і лікування тютюнопаління [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://uofter.gov.ua/ua/pages/299>

Соколов Святослав Юрійович – студент групи МР-21б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: sokolmanblog@gmail.com

Слободянюк Анатолій Володимирович - кандидат соціологічних наук, доцент кафедри суспільнополітичних наук, науковий керівник центру соціологічних досліджень Вінницького національного технічного університету, e-mail: slobodyanyuk@vntu.edu.ua

Sokolov Sviatoslav - student of the MR-21b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: sokolmanblog@gmail.com

Slobodyanyuk Anatoliy Volodymyrovych - Candidate of Sociology, Associate Professor of the Department of Social and Political Sciences, Scientific Director of the Center of Sociological Research, Vinnitsa National Technical University, e-mail: slobodyanyuk@vntu.edu.ua